

Dosarul nr. 2ra-379/22
2-17184702-01-2ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Chitoroga Arcadie,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de
Microfinanțare „A-Z Credit Lux” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Chitoroga Arcadie cu privire la încasarea împrumutului, dobânzii contractuale,
penalității și cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de
Chitoroga Arcadie împotriva Organizației de Microfinanțare „A-Z Credit Lux”
Societate cu Răspundere Limitată și Societății cu Răspundere Limitată „Interauto DE”
cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului
și a contractului de împrumut, constatarea nulității contractului de împrumut și a
dispoziției de plată, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Chitoroga Arcadie și a fost menținută hotărârea din
04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 28 iulie 2017, OMF „A-Z Credit Lux” SRL a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Chitoroga Arcadie cu privire la încasarea împrumutului,
dobânzii contractuale, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului de împrumut cu
dobândă nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017, a acordat pârâtului un împrumut în
sumă de 3700 de Euro, pe un termen de 36 de luni, iar, ultimul s-a obligat să restituie

suma primită, recalculată în lei moldovenești conform cursului de cumpărare stabilit pentru valută de către BC „Victoriabank” SA la data efectuării plății, să achite dobânda și alte plăți aferente. Primirea împrumutului de către Chitoroga Anatolie se confirmă prin semnătura de pe dispoziția de plată nr. 5 din 29 martie 2017.

A invocat că potrivit pct. 3.5 din contract, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul plătește împrumutătorului o dobândă fixă, ce urmează a fi achitată lunar, conform graficului de rambursare, ce constituie 74 de Euro. În pct. 7.2 din contract, părțile au stabilit că, în cazul în care pârâtul nu achită în termen și în mărime deplină ratele lunare, precum și alte plăți datorate, va plăti o penalitate în mărime de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

OMF „A-Z Credit Lux” SRL a susținut că, Chitoroga Arcadie nu și-a executat cu bună-credință obligația de restituire a împrumutului în condițiile prestabilite și a acumulat la 30 iulie 20147 o datorie în sumă de 4324,79 de Euro, formată din: împrumut – 3700 de Euro, dobândă – 296 de Euro și penalitate – 328,79 de Euro.

A solicitat încasarea din contul lui Chitoroga Arcadie a datoriei în sumă de 4324,79 de Euro, taxei de stat - 2752,73 de lei, cheltuielilor de asistență juridică – 700 de lei și cheltuielilor pentru citarea publică a pârâtului – 131,50 de lei.

La data de 05 iulie 2018, Chitoroga Arcadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva OMF „A-Z Credit Lux” SRL și SRL „Interauto DE” cu privire la constatarea rezoluției contractului de vânzare-cumpărare a automobilului și a contractului de împrumut, constatarea nulității contractului de împrumut și a dispoziției de plată, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Chitoroga Arcadie a invocat că la 02 decembrie 2016 s-a adresat la un manager-consultant al SRL „Interauto DE” în privința cumpărării unui automobil în credit, fără achitarea primei rate. Consultantul angajat al SRL „Interauto DE” i-a propus să cumpere în credit un automobil de model „Mitsubishi Lancer” de culoare roșie, anul producerii 2007-2008, totodată comunicându-i că întreprinderea colaborează cu câteva firme care acordă credite, iar, una din ele poate să acorde mijloace bănești pentru finanțarea cumpărării automobilului.

A indicat că, colaboratorii întreprinderii SRL „Interauto DE” i-au arătat automobilul care avea un far deteriorat și i-au comunicat că consumul automobilului propus constituie 8 cel mult 9 litri benzină la 100 km de parcurs. Ținând cont de caracteristicile respective, a acceptat să cumpere automobilul de la SRL „Interauto DE” la prețul net de 5500 de Euro, iar, suplimentar va fi necesar să mai achite firmei de credit încă 400 de Euro, ce constituie prețul asigurării facultative Casco. Împreună cu managerul s-au deplasat la un birou de înmatriculare a mijloacelor de transport din mun. Chișinău, str. Bucuriei, unde au fost efectuate formalitățile necesare.

Chitoroga Arcadie a menționat că ulterior, s-au deplasat la oficiul OMF „A-Z Credit Lux” SRL, unde a fost prezentat pentru semnare un model de contract de împrumut pentru finanțarea cumpărării automobilului, în care era indicată suma împrumutului de 5900 de Euro. A semnat actele și un angajat al OMF „A-Z Credit Lux” SRL a eliberat SRL „Interauto DE” în numerar, în lei, suma egală cu 5500 de Euro, după care împreună cu angajații întreprinderilor pârâte s-au deplasat la oficiul SA

„Klassika Asigurări” pentru perfectarea contractului și a poliței de asigurare. Ulterior, s-au deplasat la notar unde i s-a explicat că a fost înregistrat gajul asupra automobilului.

A susținut că în următoarele 3 zile a stabilit că consumul de combustibil nu constituia 8-9 litri/100 km, precum a fost informat de SRL „Interauto DE” înainte de vânzarea automobilului, ci în jur de 16 litri/100 km, ceea ce constituie un volum dublu. Ca rezultat la 06 decembrie 2016, în a patra zi de la procurare, a adus automobilul înapoi la parcare SRL „Interauto DE”, cu solicitarea de rezoluțiune (revocare) a contractului de vânzare-cumpărare. SRL „Interauto DE” i-a înmănat un contract model al firmei pentru intermediere de vânzare, explicându-i că rezoluțiunea (revocarea) contractului are loc prin expunerea automobilului pentru vânzare, înstrăinarea și achitarea ulterioară a sumei împrumutate la compania de credit. A semnat contractul înaintat și actul de predare- primire a automobilului din 06 decembrie 2016, prin care a restituit bunul parcării auto.

Chitoroga Arcadie a notat că peste câteva luni, a fost telefonat de către directorul OMF „A-Z Credit Lux” SRL, care i-a comunicat că trebuie să se deplaseze împreună cu el la compania de asigurări pentru a anula/rezilia contractul de asigurare facultativă și pentru a reperfecta contractul de împrumut, cu indicarea sumei neachitate de noul cumpărător al automobilului. Astfel, la 29 martie 2017, s-a prezentat la compania de asigurări, unde împreună cu directorul OMF „A-Z Credit Lux” SRL a perfectat anularea/rezilierea asigurării. Bani restituiți în numerar de către compania de asigurare i-a predat directorului OMF „A-Z Credit Lux” SRL, dar nu își amintește cu exactitate în ce sumă. După aceea s-au deplasat împreună la oficiul OMF „A-Z Credit Lux” SRL, unde directorul a imprimat iarăși un model de contract de împrumut al firmei din care erau excluse prevederile ce țin de gaj și era indicată suma de 3700 de Euro, precum și o chitanță în care această sumă era indicată în lei, conform cursului din ziua respectivă.

A afirmat că directorul i-a explicat că suma de 3700 de Euro constituie diferența dintre suma inițial indicată și suma pe care SRL „Interauto DE” deja i-a restituit-o. A semnat actele prezentate și până la sfârșitul lunii martie 2018 a considerat că toată situația legată de revocarea cumpărării automobilului de la SRL „Interauto DE” cu finanțare de la OMF „A-Z Credit Lux” SRL este soluționată integral. În toată perioada menționată nu a primit nici de la una din companii apeluri telefonice, scrisori sau pretenții.

A explicat că în luna martie 2018 întâmplător a aflat despre existența prezentului litigiu.

Chitoroga Arcadie consideră că în speță, este o situație de revocare/ rezoluțiune a unui contract de vânzare-cumpărare a unui bun (automobil) pentru utilizare (consum) proprie cu finanțare în baza unui contract (de împrumut) legat, în legătură cu depistarea viciilor materiale în a 4-a zi de la cumpărare, ce are ca efect imediat și încetarea (rezoluțiunea) contractului de împrumut, situații juridice care urmează să fie constatate de instanță. Iar, contractul din 29 martie 2017, nefiind act juridic aparte de tranzacția din 02 decembrie 2016, fiind invocat însă ca act de sine stătător de OMF „A-Z Credit Lux” SRL, urmează subsecvent să fie constatat nul de instanță.

A declarat că, odată ce contractul de împrumut din 02 decembrie 2016 avea singurul scop de a finanța executarea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, respectiv, este un contract legat în sensul Legii privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12 iulie 2013. Astfel, conform art. 19 alin. (1) din Legea dată, în cazul în care consumatorul și-a exercitat un drept de revocare a unui contract de furnizare de bunuri sau servicii, acesta nu mai are obligații în temeiul unui contract de credit legat. La caz, automobilul a fost restituit, fiind perfectate actele de restituire cu pârâțul SRL „Interauto DE”, prin urmare, a exercitat dreptul de revocare și începând cu 06 decembrie 2016, nu mai are obligații față de OMF „A-Z Credit Lux” SRL.

Chitoroga Arcadie a mai invocat că la 02 decembrie 2016, OMF „A-Z Credit Lux” SRL a achitat mijloace bănești direct SRL „Interauto DE” și la 29 martie 2017 nu a eliberat mijloace bănești noi, consemnând un rest de plată de la SRL „Interauto DE” către organizația de microfinanțare. În asemenea circumstanțe, rezultă că contractul din 29 martie 2017 și dispoziția de plată din aceeași dată, emise simultan, sunt bazate pe o cauză falsă, cât și ilegală, or, nu este legal să perfectezi ”contract cu dispoziție de plată” cu un cumpărător care a exercitat revocarea și cu care nu mai ai relații juridice pentru a consemna o diferență de plăți.

A solicitat constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului Mitsubishi Lancer cu n/î XXXXX din 02 decembrie 2016 și a contractului de împrumut nr. CC-129/AZ/2016 din 02 decembrie 2016, constatarea nulității contractului de împrumut nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017 și a dispoziției de plată din 29 martie 2017, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauzele civile au fost conexate într-un singur proces (f.d. 218, volumul II).

Prin hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de OMF „A-Z Credit Lux” SRL a fost admisă integral și s-a încasat de la Chitoroga Arcadie în beneficiul OMF „A-Z Credit Lux” SRL cu titlu de datorie la împrumut suma de 3700 de Euro, cu titlu de dobândă aferentă suma de 296 de Euro și cu titlu de penalitate de întârziere suma de 328,79 de Euro, în total 4324,79 de Euro (echivalentul în valută națională conform cursului oficial stabilit de BNM la data executării hotărârii), cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suma de 700 de lei, cheltuieli legate de judecarea cauzei în sumă de 131,50 de lei și taxa de stat în sumă de 2752,73 de lei, în total 3584,23 de lei. Acțiunea depusă de Chitoroga Arcadie a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 02 februarie 2021, Chitoroga Arcadie a declarat apel împotriva hotărârii din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de OMF „A-Z Credit Lux” SRL să fie respinsă, iar acțiunea lui să fie admisă.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Chitoroga Arcadie și a fost menținută hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 28 februarie 2022, Chitoroga Arcadie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de OMF „A-Z Credit Lux” SRL să fie respinsă, iar acțiunea lui să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a dat apreciere tuturor argumentelor invocate în apel și probelor prezentate la dosar. Astfel, atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au analizat ca probă contractul de intermediere din 06 decembrie 2016 și actul de predare-primire la contract nr. 006315 din 06 decembrie 2016, prin care a predat, iar, SRL „Interauto DE” a primit pentru revânzare automobilul procurat anterior de la ultima.

Recurentul a indicat că la materialele cauzei a fost anexat răspunsul Agenției Servicii Publice, prin care se confirmă că automobilul a fost revândut unui alt cumpărător ulterior, în prima parte a anului 2017.

Astfel, Chitoroga Arcadie consideră că instanțele de judecată urmau să constate că contractul de vânzare-cumpărare a fost revocat la 06 decembrie 2016, în interiorul termenului de 2 săptămâni prevăzut de art. 749 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019). Prin urmare, nu era necesar să-și motiveze decizia de revocare, întrucât a operat-o în interiorul termenului de 2 săptămâni.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare urmau să aplice prevederile art. 749, 751 și 753 din Codul civil și să constate rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 02 decembrie 2016. La fel, instanțele de judecată trebuiau să aplice prevederile art. 19 alin. (1) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12 iulie 2013 și să constate că, contractul de împrumut din 02 decembrie 2016 este un contract legat de contractul de vânzare-cumpărare din aceeași dată.

Recurentul a susținut că instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat că nu a fost probată pretenția cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut și a dispoziției de plată din 29 martie 2017, or, la dosar au fost anexate înregistrări care confirmă că are studii medii incomplete la o școală de predare în limbă rusă, iar, instanțele au pus la baza hotărârilor doar afirmațiile declarative ale OMF „A-Z Credit Lux” SRL precum că a vorbit în limba de stat.

A afirmat că, comparând contractele de împrumut din 02 decembrie 2016 și 29 martie 2017, se observă că ultimul contract a fost încheiat fără garanții, fără perceperea comisionului de acordare a împrumutului și fără a se indica scopul contractului, circumstanțe care, în opinia sa, demonstrează faptul că, contractul și dispoziția de plată din 29 martie 2017 nu au constituit relații juridice noi separate de contractul din 02 decembrie 2016, din contra, confirmă explicațiile sale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 10 noiembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la 15 februarie 2022 la adresa electronică a recurentului (f.d. 48, volumul III).

Astfel, recursul, declarat la 28 februarie 2022, este în termen.

La data de 05 aprilie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților OMF „A-Z Credit Lux” SRL și SRL „Interauto DE” (f.d. 61, 63-64, volumul III), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 19 aprilie 2022, SRL „Interauto DE” a solicitat de a considera recursul ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

OMF „A-Z Credit Lux” SRL nu a depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 29 iunie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele dosarului rezultă că la 02 decembrie 2016, OMF „A-Z Credit Lux” SRL, în calitate de împrumutător și Chitoroga Arcadie, în calitate de împrumutat, au încheiat contractul de împrumut cu dobândă nr. CC-129/AZ-2016, prin care ultimul a primit cu împrumut suma de 5900 de Euro, pentru un termen de 36 de luni, cu o dobândă în mărime de 59 de Euro lunar (f.d. 100-106, volumul II).

În aceeași zi, părțile au semnat contractul de gaj nr. CG-9/AZ/2016, prin care, în scopul asigurării executării obligațiilor ce rezultă din contractul de împrumut cu dobândă nr. CC-129/AZ-2016, Chitoroga Arcadie a gajat în favoarea OMF „A-Z Credit Lux” SRL autoturismul Mitsubishi Lancer, cu numărul de înmatriculare XXXXX (f.d. 107-109, volumul II).

Conform actului de predare-primire din 06 decembrie 2016, Chitoroga Arcadie a restituit autoturismul Mitsubishi Lancer, cu numărul de înmatriculare WWO 897, parcării auto SRL „Interauto DE” de la care l-a procurat, semnând cu ultima contractul de intermediere din 06 decembrie 2016 (f.d. 118-119, volumul II).

Ulterior, la 29 martie 2017, OMF „A-Z Credit Lux” SRL, în calitate de împrumutător și Chitoroga Arcadie, în calitate de împrumutat, au încheiat un alt contract de împrumut cu dobândă nr. CC-14/AZ/2017, prin care ultimul a primit cu împrumut suma de 3700 de Euro, pentru un termen de 36 de luni (f.d. 5-10, volumul II).

Potrivit pct. 3.5 din contract, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul plătește împrumutătorului o dobândă fixă, ce urmează a fi achitată lunar, conform graficului de

rambursare, ce constituie 74 de Euro. În pct. 7.2 din contract, părțile au stabilit că, în cazul în care pârâtul nu achită în termen și în mărime deplină ratele lunare, precum și alte plăți datorate, va plăti o penalitate în mărime de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Conform dispoziției de plată nr. 5 din 29 martie 2017, semnată de Chitoroga Arcadie, OMF „A-Z Credit Lux” SRL i-a eliberat acestuia suma de 77 219 lei în temeiul contractului de împrumut cu dobândă nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017 (f.d. 11, volumul I).

OMF „A-Z Credit Lux” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chitoroga Arcadie, solicitând încasarea datoriei conform contractului de împrumut cu dobândă nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017, în sumă totală de 4324,79 de Euro, formată din împrumut – 3700 de Euro, dobândă – 296 de Euro și penalitate – 328,79 de Euro, precum și încasarea taxei de stat în mărime de 2752,73 de lei, cheltuielilor de asistență juridică – 700 de lei și cheltuielilor pentru citarea publică a pârâtului – 131,50 de lei.

La rândul său, Chitoroga Arcadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva OMF „A-Z Credit Lux” SRL și SRL „Interauto DE”, solicitând constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului Mitsubishi Lancer cu n/î XXXXX din 02 decembrie 2016 și a contractului de împrumut nr. CC-129/AZ/2016 din 02 decembrie 2016, constatarea nulității contractului de împrumut nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017 și a dispoziției de plată din 29 martie 2017, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei integrale a acțiunii depuse de OMF „A-Z Credit Lux” SRL și a încasat de la Chitoroga Arcadie în beneficiul OMF „A-Z Credit Lux” SRL cu titlu de datorie la împrumut suma de 3700 de Euro, cu titlu de dobândă aferentă suma de 296 de Euro și cu titlu de penalitate de întârziere suma de 328,79 de Euro, în total 4324,79 de Euro (echivalentul în valută națională conform cursului oficial stabilit de BNM la data executării hotărârii), cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suma de 700 de lei, cheltuieli legate de judecarea cauzei în sumă de 131,50 de lei și taxa de stat în sumă de 2752,73 de lei, în total 3584,23 de lei. Acțiunea depusă de Chitoroga Arcadie a fost respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Chitoroga Arcadie, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestuia și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanțelor ierarhic inferioare este întemeiată și legală, din următoarele motive.

Conform art. 867 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să

restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 869 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Potrivit art. 871 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și pînă la expirarea termenului. Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitate și în cantitatea bunurilor primite și nimic mai mult, chiar dacă prețurile au crescut ori au scăzut. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligația de a restitui suma nominală primită fără a ține cont de variațiile valorii numerarului. Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Iar, conform art. 624 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Din materialele cauzei rezultă că, Chitoroga Arcadie nu și-a onorat obligațiile asumate prin contractul de împrumut cu dobândă nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017, nu a achitat împrumutul acordat și dobânda lunară stabilită, acumulând o datorie în sumă totală de 4324,79 de Euro, formată din împrumut – 3700 de Euro, dobândă – 296 de Euro și penalitate – 328,79 de Euro (calculată pentru perioada 30 aprilie 2017 – 30 iulie 2017).

Primirea sumei împrumutului de 3700 de Euro se demonstrează prin dispoziția de plată nr. 5 din 29 martie 2017, semnată de Chitoroga Arcadie, care atestă că OMF „A-Z Credit Lux” SRL i-a eliberat acestuia suma de 77219 lei în temeiul contractului de împrumut cu dobândă nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017 (f.d. 11, volumul I).

Prin urmare, se constată că, contractul de împrumut întrunește elementele raportului obligațional, a dat naștere la drepturi și obligații civile și a produs efecte juridice, nefiind stabilite temeuri de nulitate a acestuia conform art. 220 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019).

Respectiv, reieșind din obligația probațiunii în judecată reglementată de art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care direct indică că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, recurentul Chitoroga Arcadie nu a demonstrat executarea obligației de rambursare a împrumutului în termenul stabilit, circumstanță ce denotă temeinicia acțiunii înaintate de OMF „A-Z Credit Lux” SRL.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare just au respins acțiunea depusă de Chitoroga Arcadie împotriva OMF „A-Z Credit Lux” SRL și SRL „Interauto DE” cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului și

a contractului de împrumut, constatarea nulității contractului de împrumut și a dispoziției de plată, încasarea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

Conform extrasului eliberat de Agenția Servicii Publice, Departamentul înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, Direcția înmatriculare vehicule, Chitoroga Arcadie a devenit proprietarul automobilului de model „Mitsubishi Lancer” la data de 02 decembrie 2016 (f.d. 137, volumul I).

Tot la data de 02 decembrie 2016, Chitoroga Arcadie a încheiat cu OMF „A-Z Credit Lux” SRL contractul de împrumut cu dobândă nr. CC-129/AZ/2016 și contractul de gaj nr. CG-9/AZ/2016.

Drept temei de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de împrumut nr. CC-129/AZ/2016 din 02 decembrie 2016, recurentul Chitoroga Arcadie a invocat că peste 4 zile după încheierea contractelor, a returnat automobilul parcării auto SRL „Interauto DE”, deoarece a constatat că acesta are vicii materiale și nu corespunde caracteristicilor declarate la vânzare, considerând că în speță este o situație de revocare/rezoluțiune a unui contract de vânzare-cumpărare de bun (automobil) pentru utilizare (consum) propriu cu finanțare în baza unui contract (de împrumut) legat, ce are ca efect imediat și încetarea (rezoluțiunea) contractului de împrumut.

De asemenea, Chitoroga Arcadie a invocat nulitatea contractului de împrumut nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017 și a dispoziției de plată din aceeași dată, argumentând că contractul nu constituie un act juridic aparte de tranzacția din 02 decembrie 2016, în situația în care la 02 decembrie 2016 OMF „A-Z Credit Lux” SRL a achitat mijloace bănești direct SRL „Interauto DE”, iar la 29 martie 2017 nu a eliberat mijloace bănești noi și a consemnat un rest de plată de la SRL „Interauto DE” către OMF „A-Z Credit Lux” SRL.

Conform art. 733 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Conform art. 735 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe: a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului; c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului. Astfel, va fi considerată esențială orice neexecutare a debitorului care a împiedicat creditorul să obțină rezultatul la care a sperat în momentul încheierii contractului. Pentru aplicarea acestui criteriu, se va ține cont atât de voința creditorului, cât și de faptul dacă rezultatul pe care-l aștepta putea fi obținut în mod obiectiv.

Raportând la caz normele legale sus-menționate și reieșind din circumstanțele stabilite, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții

Supreme de Justiție conchide că instanțele de judecată corect au ajuns la concluzia netemeinicii pretențiilor recurentului cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului Mitsubishi Lancer cu n/î XXXXX din 02 decembrie 2016 și a contractului de împrumut nr. CC-129/AZ/2016 din 02 decembrie 2016, nefiind întrunite condițiile necesare pentru aplicarea art. 735 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019). Iar, cât privește contract de împrumut nr. CC-14/AZ/2017 din 29 martie 2017, acesta a fost încheiat în corespundere cu voința părților, care au conștientizat acțiunile lor privind încheierea actului juridic în vederea producerii efectelor juridice și temeuri de anulare a acestuia nu sunt stabilite.

Or, prin faptul încheierii contractului de împrumut, recurentul și-a dat expres și explicit acordul asupra condițiilor de realizare de către intimată a plăților ce pot surveni din condițiile respectivului contract, iar, dispoziția de plată din 29 martie 2017 atestă că lui Chitoroga Arcadie i-a fost eliberată de către OMF „A-Z Credit Lux” SRL suma de 77 219 lei. Mai mult ca atât, recurentul nu a negat că semnătura din contract și dispoziție îi aparține.

În acest sens, nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că, nu cunoaște limba de stat și nu a înțeles conținutul și condițiilor contractului, deoarece este declarativ, iar, reprezentantul OMF „A-Z Credit Lux” SRL a confirmat în cadrul procesului că la momentul semnării contractului, Chitoroga Arcadie a comunicat cu angajatul societății în limba de stat. Astfel, probe justificative care ar confirma faptul că Chitoroga Arcadie a solicitat traducerea contractului de împrumut în limba rusă, iar OMF „A-Z Credit Lux” SRL i-a refuzat acest drept, nu au fost prezentate.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că recurentul Chitoroga Arcadie a eșuat să probeze, prin probe pertinente și admisibile, temeinicia pretențiilor formulate, iar, în condițiile în care, la caz, nu a fost întrunit niciun temei de nulitate a contractului de împrumut, sunt nejustificate solicitările acestuia.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Chitoroga Arcadie.

Se menține decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „A-Z Credit Lux” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Chitoroga Arcadie cu privire la încasarea împrumutului, dobânzii contractuale, penalității și cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Chitoroga Arcadie împotriva Organizației de Microfinanțare „A-Z Credit Lux” Societate cu Răspundere Limitată și Societății cu Răspundere Limitată „Interauto DE” cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului

de vânzare-cumpărare a automobilului și a contractului de împrumut, constatarea nulității contractului de împrumut și a dispoziției de plată, încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic